

Stigende incidens af primær hyperparatyroidisme i Danmark

Ali Abood & Peter Vestergaard

ORIGINALARTIKEL

Institut for Medicin og Sundhedsteknologi, Aalborg Universitet

INTRODUKTION

Primær hyperparatyroidisme er en almindelig endokrin lidelse, der gennem tiderne har haft en meget vekslende epidemiologi. Incidensen af primær hyperparatyroidisme rapporteres at være stigende flere steder i verden. I Danmark er incidensen senest beskrevet i 1999, og også her var tendensen stigende. I dette studie har vi vurderet incidensen af primær hyperparatyroidisme frem til år 2010.

MATERIALE OG METODER

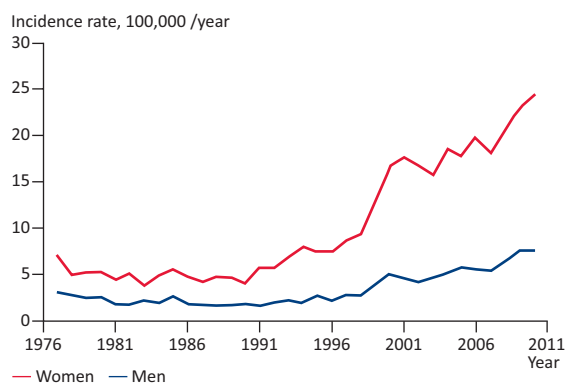
Alle patienter diagnosticeret med primær hyperparatyroidisme (International Classification of Diseases (ICD) 8-koder: 252.00, 252.01, 252.03, 252.04, 252.05, 252.08, 252.09, og ICD10-koder: E21.0, E21.2, E21.3) i perioden 1977-2010 blev udtrukket fra Sundhedsstyrelsens Landspatientregister. Før 1990 indberettedes kun indlæggelser, men fra 1990 til 1994 begyndte man på nogle afdelinger at indberette fra ambulatorier og skadestuer, og fra 1995 indberettedes fra alle ambulatorier og skadestuer. Incidensrater blev beregnet som antal personer med nydiagnosticeret primær hyperparatyroidisme i et givet år divideret med befolkningstallet pr. 1/1 i det pågældende år. Der blev beregnet rå incidensrater for både mænd og kvinder til illustration af den samlede udvikling i incidensen. Endvidere blev der beregnet aldersstratificerede incidensrater. For at undersøge tilstedeværelsen af evt. årstidsvariationer er der også foretaget en månedsstratificering af diagnosetidspunkter.

RESULTATER

Incidensen i Danmark er fortsat stigende og var i 2010 oppe på 16 pr. 100.000 pr. år for begge køn samlet. I hele tidsperioden var incidensen højere blandt kvinder end blandt mænd. Stigningen blandt kvinder over 50 år var mest udtalt (en stigning med en faktor fem). Incidensen var også stigende blandt mænd, men der observeredes ingen forskel i stigningen før henholdsvis efter 50-årsalderen (faktor tre både før og efter). Andelen af mænd i forhold til kvinder faldt fra 30% mænd i 1977 til omkring 23% mænd i 2010. Gennemsnitsalderen for nydiagnosticerede kvinder steg fra 55 år i 1980'erne til 65 år i slut-

FIGUR 1

Incidence of primary hyperparathyroidism among men and women from 1977 to 2010 in Denmark expressed as crude incidence rates per 100,000 per year.

ningen af perioden. Nydiagnosticerede mænd var i starten i gennemsnit lige over 50 år gamle mod lige over 60 år i slutningen af perioden. Der sås en del udsving i incidensen fra år til år, men set over hele tidsperioden var der en klar stigning. Det var ikke muligt at påvise nogen sikker årstidsvariation.

KONKLUSIONER

Incidensen af primær hyperparatyroidisme er steget betydeligt i Danmark igennem de senere år. Mulige forklaringer herpå er en øget diagnostisk aktivitet samt en stigende legemsvægt i befolkningen. Udviklingens cykliske natur kunne ikke forklares ud fra årstidsvariationer. Den bemærkelsesværdige stigning i incidensen blandt kvinder over 50 år kræver nærmere studier.

DANISH MEDICAL JOURNAL: Dette er et resume af en originalartikel publiceret på danmedj.dk som Dan Med J 2013;60(2):A4567.